

Delavska Pravica

Glasiló kršćanskega delovnega ljudstva

Izhaja vsak četrték pop.; v slučaju praznika dan poprej — Uredništvo: Ljubljana, Miklošičeva c. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo

Posamezna številka Din 1.— ~ Cena: za 1 mesec Din 4.—, za četrt leta Din 10.—, za pol leta Din 20.—; za inozemstvo Din 7.— (mesečno) — Oglasi: po dogovoru

Oglasi, reklamacije in naročnina na upravo Delavska zbornica, Miklošičeva c. 22, I. nad. Telefon 2265 — Štev. čekovnega računa 14.900

Naš porast

Nad vse razveseljiv pojav je v sedanjem času stalen porast Jugoslovanske strokovne zveze. Če ta porast motrimo z objektivnim pogledom, bomo ugotovili, da je to nekaj naravnega. V njenih vrstah ni demagogije, ne spekulacije posameznikov, ampak samo resno, stvarno in ljubezni polno delo za skupen blagor vseh kot celote.

Po splošnem gospodarskem in duševnem razkroju, ki ga je povzročil kapitalizem, si delavstvo tako organizacije, kot je danes Jugoslovanska strokovna zveza, nujno želi, ker jo prav tako nujno tudi potrebuje. Kapitalizem, ali gon po dobičku in materialnih dobrinah, je tako rekoč razvrednotil človeško dostojanstvo in izenačil fizično silo človeka s pridobitno močjo stroja. Enemu kot drugemu nudi le toliko, kolikor mora pač dati. Še več. Stroj predstavlja gotovo vrednost in mu mora lastnik posvečati več pažnje kot človeku, ki ga v teh časih lahko zamenja kadar koli.

Boj proti kapitalizmu in njegovemu materialističnemu nazoru o človeku v Jugoslovanski strokovni zvezi ni torej zgolj materialnega značaja za kosček kruha, ampak je ta boj tudi velikega načelnega pomena. Osnovna sila boja proti kapitalizmu v Jugoslovanski strokovni zvezi je v hožem pojmovanju človeka. Tu gre za človeka, za njegovo telesno in duševno stran.

Danes je v boju proti kapitalizmu nujno potreben idealizem. Boreci za pravice delovnega ljudstva morajo v svojem udejstvovanju sebe popolnoma podrediti skupnosti. Svoj položaj si morejo izboljšati le v krogu skupnosti in nikdar misliti na to, da se bodo v prvi vrsti sami okristili na račun delavske borbe. Tak človek pa mora sile, ki jih v boju potrebuje, črpati nekje globlje, sicer pade. Te dandanes nujno potrebne žrtve, samoodpoved in skoraj bi rekel nekako preziranje samega sebe za koristi skupnosti morejo izvirati le iz krščanstva. Človeka je ustvaril Bog po svoji lastni podobi sebi v povečanje, človeku v srečo. Iz načel tega najvišjega bitja črpa krščanskosocialistični delavec osnovno misel svoje borbe, tu pa črpa tudi potrebne notranje vrline v vztrajnosti in doslednosti. Med tem pojmovanjem človeka in pojmovanjem sedanje kapitalistično-materialistične družbe ni kompromisa in ga tudi biti ne more. Če zmaguje božje načelo o človeku, propada kapitalistično, če pa zmaguje to, propada božje.

Porast Jugoslovanske strokovne zveze dokazuje le, da v delavstvu zmaguje smisel za resno, stvarno in načelno borbo proti kapitalizmu. To načelo je dal organizaciji že pri njeni ustanovitvi pokojni dr. Krek po takrat izišli okrožnici Leona XIII. Rerum novarum. V tem načelu je zapopadana vsa potrebna delavska zavest, vztrajnost in tudi nujno potrebni idealizem.

Naj Jugoslovanska strokovna zveza z vsemi svojimi člani koraka nepremakljivo po tej začrtani poti naprej, ne oziraje se na kakršno koli stran. Delavstvo bo njeno pravo pot vedno bolj spoznavalo, se ji pridruževalo in v njenih vrstah polno idealizma in notranjega veselja uspešno vodilo boj proti kapitalizmu, ki je zgolj plod človeške sebičnosti in najgrših gonov človeškega srca.

»Citanje in pisanje še nikakor ne tvorita izobrazbe, če ne pomoreta človeku do tega, biti boljši proti slehernemu bitju,« pravi znameniti angleški pisatelj Ruskin.

Zato se naročimo in s premislekom berimo izbrane knjige, ki jih izdaja Krekova knjižnica. Tri broširane 48 Din, vezane 78 Din letno.

S kongresa D. Z. v Belgradu

Anketa o poselskem zakonu

Dne 23. januarja se je v dvorani Delavske zbornice v Belgradu vršila anketa, katere namen je bil, da prouči osnutek poselskega zakona, ki bo predložen vladi v odobritev. Anketi so prisostvovali zastopniki oziroma zastopnice organizacij hišno-gospodinjstev iz cele države. Poselsko zvezo v Ljubljani sta zastopala gđc. Ivanka Godiša in tajnik JSZ tov. Lombardo. Poleg delegatov so se ankete udeležili zastopniki oblasti in ministrstev, in sicer zastopnik ministrstva za socialno politiko, ministrstva za trgovino in industrijo, ministrstva prosvete, zastopnik centralnega higijenskega zavoda.

Anketo je otvoril centralni tajnik delavskih zbornic g. dr. Živko Topalovič, ki je naglasil namen ankete, katere naloga je, da uredi zakonito zaščito 70 tisoč hišno-gospodinjstev v naši državi. Anketi je bil predložen osnutek zakona o zaščiti hišno-gospodinjstev, o čemer je podal pojasnilo g. Velja Petrovič. Posamezne delegatke so prikazale navzočim naravnost strašne razmere v pogledu socialnega, kulturnega, zlasti pa moralnega položaja hišnih poslov, osobito v Belgradu.

Anketa je določila posebno komisijo, ki je proučila osnutek poselskega zakona. V tej komisiji je zastopal Poselsko zvezo tajnik JSZ tov. Lombardo.

K zasedanju banskega sveta

Pretekli teden je zasedal banski svet, ki je obravnaval proračun dravske banovine. Ta organ je le posvetovalnega značaja in more banu kakor merodajnim faktorjem nakazati le potrebe posameznih okrajev in stanov, katerih interesi so pri proračunu prizadeti. Stvar banske uprave pa je, v kolikó potem upošteva posamezne želje in nasvete.

Za nas so pač najvažnejša vprašanja, ki se tičejo delavstva. V banski svet so bili med drugimi imenovani, kakor smo že zadnjič povedali, nekateri svetniki iz vrst krščanskih socialistov, ki so zavzeli v banskem svetu tudi odločno delavsko linijo. Za danes moremo priobčiti le resoluciji, ki jih je po svojem dobro utemeljenem govoru glede dobav premoga drž. železnici in sanacije pokojninskega zavarovanja bratovskih skladnic vložil tovaršiški Križnik iz Trbovelj.

Tozadevni resoluciji, ki sta za rudarje zelo važni, se glasita:

Dobave premoga drž. železnici

Bedni položaj rudarskega delavstva v dravski banovini je dosegel ono že katastrofalno stopnjo, ki kategorično zahteva pomoč vseh merodajnih faktorjev ter opustitev vseh interesov, ki niso v skladu s to pomočjo, ker aktivni in še veliko bolj nezaposleni rudarji stojijo neposredno pred popolno propadjo; z njimi pa tudi vse gospodarstvo, ki je v zvezi z obratovanjem v naših rudarskih revirjih.

Z letom 1929 se je pričela gospodarska kriza sploh, katero je v naših premogovnikih še poostri-la sistematična redukcija naročil uprave državnih železnic. Število zaposlenih delavcev se je zaradi tega zmanjšalo od števila 10.076 v letu 1929 na 5.783 v letu 1935, tako da je v tej dobi izgubilo delo v premogovnikih dravske banovine 4.293 delavcev, ki nimajo nikake možnosti druge zaposlitve ter so socialno tako šibki, da morejo živeti le iz

V smislu zakona so bili upoštevani vsi predlogi Poselske zveze v Ljubljani, razen ene točke, ki zahteva, da se mora dati hišnim poslom ob nedeljah in praznikih potreben čas, da morejo prisostvovati službi božji. Ta predlog je tov. Lombardo zagovarjal v komisiji, vendar je ostal v manjšini, ker sta proti glasovali tudi slovenski delegatini, gđc. Petričeva in Selanova, ki sta zastopali gospodinjstevne pomočnice. Osnutek zakona se v glavnem nanaša na določbe poselskega zakona, ki velja v Sloveniji in je bil uveljavljen leta 1921 po zaslugi Poselske zveze. Bistvene določbe zakonskega osnutka so: 1. nočni počitek 9 ur, 2. dnevni počitek 2 uri, 3. počitek vsako nedeljo in praznik po 5 ur popoldan, 4. poselske odpravnine. Prizn izhod v času odpovedi za iskanje nove službe itd.

Anketa je sprejela predloženi osnutek in sklenila sledečo resolucijo:

Anketa prosi tajništvo Delavskih zbornic, da predloži zaključke ankete in osnutke zakona o hišno-gospodinjstevnih poslih odločujočim činiteljem. Da bi se olajšalo čimprejše uveljavljenje novega zakona, je anketa mišljenja, da bi se z novim finančnim zakonom za leto 1936-37 pooblastilo ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, da ta zakon z uredbo uveljavi.

rok v usta odnosno od svojih tovarišev ter javne dobrodelnosti. Od teh 4.293 delavcev so pa odvisne tudi njihove mnogobrojne družine. To število se stalno veča z naraščajočo rudarsko mladino, ki nezaposlena in izpostavljena vsem nevarnostim nedelavnosti pohaja po rudniških revirjih. In, da je mera polna, se oni rudarji, ki so v prvih povojnih letih iskali dela v tujini, vračajo iz inozemstva brez prihrankov in s tem še večjo neznožno bedo.

Državne železnice so dobavile v l. 1929 iz premogovnikov dravske banovine 1.020.030 ton premoga pri svoji skupni potrošnji 1.918.192 ton. Od tega leta (1929) dalje je uprava državnih železnic skupno porabo premoga s štedenjem itd. do vstevši l. 1934 zmanjšala za 604.063 ton na leto. Radi te celotne štednje je zmanjšala dobavo iz premogovnikov dravske banovine za 536.613 ton, tako da je znašala dobava v l. 1934 samo še 483.417 ton, a v letu 1935 se je ponovno zmanjšala za daljnjih 40 tisoč ton in torej znašala samo še 440.000 ton. Druge banovine pa medtem radi te štednje niso izgubile na dobavah skoraj nič, ali pa se jim je dobave še celo zvišale. Tako se je pripetilo, da se dobavlja n. pr. v dravsko banovino premog iz 900 kilometrov oddaljenih rudnikov, in to celo v prekomernih količinah, poleg tega pa je ta premog uporabljiv le kot mešanica z drugimi premogi iz dravske banovine. Prevozni stroški sami znašajo toliko, kolikor je njegova nabavna cena.

Tako postopanje je krivično, ker izguba na dobavah bi se morala porazdeliti enakomerno.

Ker je zaradi splošne krize v dobi od l. 1929 padla tudi oddaja za privatni konzum, je katastrofa popolna. Skupni zaslužek delavcev v premogovnikih dravske banovine je znašal:

v letu 1929 157.985.611 Din
v letu 1934 pa le še 63.145.963 Din

Če pri tem upoštevamo, da skoro vse reducirano delavstvo živi v odvisnosti (zaradi sorodstvenih vezi, dajatve revirnih občin) od še aktivnih

rudarjev, se mora ugotoviti, da ono število ljudi, ki je še v letu 1929 živelo od ca 158 milij. Din, mora danes živeti z 63 milijoni, torej z $\frac{1}{4}$ onega zaslužka, ki že v normalnih razmerah ni omogočil težke mu delu primerno življenje.

Gornje številk zadostno beležijo brezupni položaj naših rudarjev. Zato

zahtevamo,

da odgovorni in merodajni činitelji z vso temu problemu odgovarjajočo resnostjo ukrepejo vse potrebno, da se vsaj delno omili to stanje, kar se more in mora storiti predvsem s pravično razdelitvijo dobav državnih železnic.

Ekspirimenti z redukcijami dobav na dosedanj način pa se naj prihranijo do dobe, ko si bo odvisno rudarsko delavstvo svoj kruh lahko poiskalo kjerkoli v domovini ali pa v inozemstvu.

Sanacija pot. zavarovanja bratovskih skladnic

Ze stoletja staro pokojninsko zavarovanje rudarjev v dravski banovini je v zadnjih letih preživljalo težko krizo, ki se je do danes razvila v brezupno stanje, ki se ga more popraviti le z energičnimi sanacijskimi ukrepi merodajnih oblastev oziroma ministrstev.

Pravilnik bratovske skladnice, uveljavljen leta 1925, ni upošteval dejstva, da je pokojninska blagajna novo ustanovljene glavne bratovske skladnice v Ljubljani z ustanovitvijo prevzela od prejšnjih let izgubo vsled devalvacije v raznih vrednostnih papirjih in vojnih posojilih. Pokojninska blagajna je že v normalnih časih sicer s težavo, a še nekako držala ravnovesje med dohodki in pokojninami. Od leta 1932 dalje pa so zaradi premo-govne krize začeli dohodki padati, dočim pa so izdatki stalno naraščali. Padanje dohodkov se ni dalo ustaviti tudi z uvedbo najvišjih po zakonu mogočih prispevkov in znižanjem pokojnin na zakonsko najnižjo mero. Glavna bratovska skladnica je morala seči po rezervi, ki se je zbirala v smislu § 118 sedaj veljavnega pravilnika. Ta rezerva bi pri sedanji tendenci naraščanja primanjkljavev bila izčrpana v letu 1942, ali pa še celo prej in rudarji-upokojenci bi v tem letu ostali brez pokojnin, kar znači končno propast rudarsko-pokojninskega zavarovanja.

Z uredbo o ustanovitvi osrednjega sklada za sanacijo glavnih bratovskih skladnic od 7. maja 1935 se ni doseglo potrebne sanacije, pač pa se je doseglo nasprotno, ker bo bratovska skladnica zaradi prevzema staroupokojencev in s tem večjih obveznosti še prej izčrpala svoje rezerve.

Letni primanjkljaj je znašal:

1. 1933 pri 13.303.484 Din dohodkih	517.933 Din
1. 1934	767.410 "
v l. 1935, v teku katerega je uveljavljena sanacijska uredba, pa že	2.757.593 "
ter bo v l. 1936 predvidoma znašal pri dohodkih od 13.282.000 Din	5.470.000 "

Prispevek po sanacijski uredbi je v letu 1935 znašal 551.000 Din, dočim se naj vse ostali primanjkljaj v tem letu krije iz premoženja pokojninske blagajne, ki pa je 31. decembra 1935 znašalo samo še 20.500.000 Din.

Sanacijska uredba se je izkazala torej kot pomanjkljiva, ker ne predvideva zadostnih dohodkov, da, izkazala se je celo škodljiva, ker bo še celo pospešila propast pokojninske blagajne.

Apeliramo na vse merodajne faktorje, da posvetijo vso pozornost temu vprašanju, dokler je še čas, ker čim pozneje se bo to vprašanje reševalo, tem večja bo škoda in s tem večjo brzino bo prišlo do katastrofe.

Vprašanje sanacije pokojninskega zavarovanja rudarjev v dravski banovini se more in mora rešiti s sledečimi ukrepi:

1. Zaposeliti je treba v dravski banovini več rudarjev, da bi zopet narasli dohodki pokojninske blagajne v obliki večje vsote skupnih članskih prispevkov. To se more storiti s pravično razdelitvijo nabav premoga po upravi državnih železnic. Ta ukrep sam po sebi bi koristil pokojninski blagajni ter tudi zmanjšal bedo v rudarskih revirjih dravske banovine.

2. Sedaj veljavno sanacijsko uredbo od 7. maja 1935 je potrebno razveljaviti in uveljaviti novo sanacijsko uredbo, ki naj stvarno reši položaj pokojninske blagajne s tem, da jo sanira. Uredba naj obstoji v obdobju vse rudarske in topilniške proizvodnje v državi na način, kakor je Glavna bratovska skladnica l. 1933 predlagala in kakor je bilo sklenjeno na tozadnjih anketah v Belgradu. Ta predlog prilagam v prepisu.

STROKOVNA POROČILA

Kovinarji

Javornik. V nedeljo, 16. februarja, so polagali funkcionarji naše skupine račune o minulem poslovnem letu. Malo je takih občnih zborov, da bi članstvo tako enodušno vse vzelo na znanje. Iz vseh poročil odbora se je videlo, da je odbor resno in pošteno izvršil svojo nalogo. Za J. S. Z. se je občnega zbora udeležil tov. Rozman, kovinarski tajnik, za skupino kovinarjev Jesenice tov. predsednik Pukšič. Ne bomo se spuščali v podrobnosti, samo eno je potrebno omeniti, da se delavstvo v precejšnji meri zaveda razmer časa. Pri volitvah odbora so bila razna mišljenja. V zahvalo staremu odboru je bila izvoljena lista, ki jo je predlagal odbor. Novoizvoljeni odborniki so se na prvi seji konstituirali sledeče: **Tine Smolej, predsednik; Tone Smolej, podpredsednik; Rudi Gerdej, tajnik; Noč Fran, blagajnik; Svetina Ciril, Šoberl Pavle, Kapus Albin, Svetina Jože, odborniki; nadzorstvo: Markež Jernej, Baloh Franc, Pretnar Matija.**

Javornik. V nedeljo, 1. marca, bo ob 8 zjutraj seja načelstva in nadzorstva. Dolžnost vseh imenovanih je, da se seje sigurno udeležijo. Po obratu na Javorniku krožijo vse mogoče fantastične vesti o J. S. Z., njenih članih in še marsikaj, kar je pač bilo pričakovati od gotove strani. Vsem klevetam se mora enkrat za vselej narediti konec. Pozivamo vse člane in naše delavce, da naj vsak primer takoj prijavijo odboru, da z dotičnim, ki širi take vesti, uredi zakonitim putem. — Iz pisarne skup. kovinarjev Javornik.

Kamniki. V nedeljo, 23. febr., smo imeli kovinarji iz tovarne »Titan« sestanek v gostilni Rode v Kamniku. Tov. Rozman iz Ljubljane nam je podal izbrano poročilo o delu obratnih zaupnikov ter o naši strokovni internacionali. Po njegovem govoru se je razvila živahna debata, ki je dokazala, da so se naši delavci začeli dobro zavedati važnosti strokovnega dela.

Kamniki. Strokovna skupina kovinarjev v Kamniku sklicuje za nedeljo 8. marca 1936 redni občni zbor ob pol 10 v restavraciji Rode v Kamniku s sledečim sporedom: poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, zastopnika JSZ, volitve odbora, slučajnosti. Udeležba je za vse člane in članice obvezna. Kdor bi bil zadržan, naj pred začetkom občnega zbora javi odboru. — Odbor.

Rudarji

Zagorje. Članstvu naše skupine javljamo, da se bo vršil redni letni občni zbor v nedeljo, dne 8. marca, ob 9. dop. v dvorani Zadržnega doma z običajnim dnevnim redom. Tovariše opozarjamo, da se občnega zbora vsi udeležite. Za člane je udeležba obvezna. Prijatelji našega pokreta vabljeno. Vabljeni tudi člani Mladinske zveze. Ker je letošnji občni zbor spojen s proslavo 70 letnice delavskega voditelja in ustanovitelja naše J. S. Z., dr. Jan. Ev. Kreka, imamo tudi skupno sv. mašo ob 8 za vse umrle člane skupine. Po sv. maši bo občni zbor. Nadaljnja proslava bo zvečer ob 7. Proslavo priredi naša delavska kulturna organizacija Mladinska zveza. Spored naše proslave je sledeči: 1. Prolog. (Odlomek slavnostne pesmi ob priliki razvitja zastave slov. kršč. soc. zveze 28. maja 1899.) Govorni zbor. 2. Naša pesem (moški zbor). 3. Upor. (Odlomki Krekovega romana Iz nove dobe; recitacija.) 4. Godba. 5. Pesem katoliških delavk (govorni zbor). 6. Poslanica dr. J. Ev. Kreka kršč. socialistom (recitacija). 7. Godba. 8. Govor: **Krek in delavstvo.** Govori tov. Guna Franc. Ob zaključku govora se slovesno obesi slika dr. Jan. Ev. Kreka v dvorani in spomin proslave njegove 70 letnice. Zatem sledi kot 9. točka pesem: Slava delu (moški zbor). 10. Sv. Lucija (odlomek iz 3. dejanja. Režijo vodi gosp. župnik F. Markež.

Vse tovariše, kakor tudi prijatelje, vabimo k obilni udeležbi naše Krekove proslave. Kakor na naš občni zbor, tako je tudi naša dolžnost, da po-

To je edino mogoča prava sanacija pokojninskega zavarovanja rudarjev in ne samo mašenje vrzeli, kar nima sanacijskega značaja, temveč le možnost zadržanja neizbežne katastrofe ali pa celo kakor sedanja uredba, ki bo propast pokojninske blagajne še pospešila.

Ostale važnejše predloge in resolucije priobčimo v prihodnjih številkah.

svetimo vso važnost naši proslavi. Naj bo naša proslava jasen in živ dokaz, da med rudarskim delavstvom še živi duh našega velikega prvobornitelja, živi duh tistega, ki se ni strašil pred 40 leti zaorati prve brazde v ledino in vsejati prva semena, ki so bogato obrodila in plačala njegov trud. Naj bo 8. marec živ dokaz naše vzajemnosti in naše moči. Vstopnina bo samo v toliko, da se bodo krili stroški. Vabi odbor Mladinske zveze in odbor skupine J. S. Z.

Huda jama. V nedeljo, dne 16. febr. t. l., ob 8 dopoldne se je vršil številno obiskan rudarski sestanek v prostorih gostilne »Stokavnik« pri Sveti Jederti nad Laškim. Poročala sta tovariša Lešnik Lojze in Diacci Lojze. Prvi je imel obširno in izbrano poročilo o rudarski anketi v Belgradu, drugi pa o pomenu in potrebi močne strokovne organizacije, o socialno zaščitni zakonodaji in kot lokalni načelnik II. skup. o lokalnih zadevah in intervencijah. Navzočih je bilo nad 60 tovarišev, ki so z zanimanjem sledili izvajanjem, in s tem pokazali svojo zrelost kot dobri strokovničarji. Precej jih je tudi pristopilo. Počasi toda sigurno rastejo naše vrste v spoznanju, da je naša pot res prava in naše delo pošteno. Neobhodno potrebna je bila, je in bo strokovna izobrazba, posebno v današnjih težkih časih. Zato ne bodimo coklje, ampak aktivni člani, sejaleci poštene delavske ideje. Vsi v organizacijo brez odlašanja, da s tem pokažemo svojo zavednost. Bodimo jekleni značaji, ki se ne omajajo. Podpirajmo in naročajmo ter čitajmo res delavski tisk, ki je edino naš, ker ga vzdržujemo edino z lastnimi žulji. V nobeni delavski družini naj ne manjka naša »Delavska Pravica«. — Tovariši, zavedajmo se, da je le v skupnosti naša rešitev.

Hrastnik. Sestanek Jugosl. strokovne zveze se je vršil v nedeljo, dne 23. febr. 1936. Na sestanku je poročal tov. Janko Arnskec o reorganizaciji krajevne skupine. Udeleženci sestanka so po vsestranski debati sklenili sklicati občni zbor za dne 15. marca t. l. Ob istem času je imela marksistična strokovna organizacija svoj občni zbor v dvorani Konž. društva v Hrastniku; bajje je bilo okrog 60 navzočih!

Sv. Jedert nad Laškim. V nedeljo se je tu vršil občni zbor skupine rudarjev. Polnoštevilno udeležbo, ki je sicer pri naši skupini običajna, je pokvarilo izredno slabo vreme. Občni zbor je otvoril predsednik Lešnik in podal svoje poročilo. Po poročilu, ki je bilo izraz trdega dela v skupini, je tov. Lešnik odšel zaradi neodločljivega opravlja in prepustil vodstvo zbora podpredsedniku tovarišu L. Diaccu. Ta je ob prevzemu zbora bodril navzoče k vztrajnemu delu, obenem pa izrekel iskreno zahvalo predsedniku za njegovo požrtvovalno delo in vso skrb, ki jo posveča rudarskemu strokovnemu gibanju. Iz poročil posameznih odbornikov je bila vidna vsa skrb, požrtvovalnost in poštenost, vrline, ki so vseskozi spremljale posamezne funkcionarje. Iz takih fantov mora priti samo dobro in hvala Bogu, da jih v tem času imamo. Delavsko gibanje ni igrača, pač pa trdo delo, ki zahteva celega človeka. Ob tej priliki nas je obiskal tudi predsednik centrale. V svojem govoru je obrazložil pomen skupinskih občnih zborov, prav tako tudi centrale, medsebojno povezanost članov z odborom v skupini in zopet teh s centralo. Vse gibanje mora biti ena sama duša, en sam motor, ki neprestano stremi in dela za povrnitev boljših časov in s tem za uveljavljenje krščanskih načel v javnem in gospodarskem življenju. Po vseh poročilih so se izvršile volitve, pogovorili so se tovariši med seboj še o najbolj perečih vprašanjih in po zaključku občnega zbora odšli zopet na svoje domove. Naj skupina, ki je ena naših najboljših, propeva in rodi obilo dobrega za svoje člane!

Tekstilno delavstvo

Kranj. V nedeljo, dne 1. marca, bo ob 9 dop. v Ljudskem domu v Kranju redni občni zbor Strokovne skupine delavcev in nameščencev. Dnevni red občnega zbora je sledeč: 1. Citanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora: predsednika, tajnika, blagajnika, gospodarja. 3. Poročilo revizorjev. 4. Poročilo zastopnika centrale. 5. Volitve novega odbora. 6. Volitve delegatov za občni zbor centrale. 7. Slučajnosti. — Vsi člani so dolžni, da se občnega zbora udeležijo. Tovariši(ce)! Občni zbor je najvišji forum naše organizacije. Polagali bomo račune o na-

šem delu in poslovanju. Dali bomo pa naši organizaciji tudi smer, po kateri naj hodi in dela v bodoče v prid in korist delovnemu ljudstvu. Občni zbor pa naj bo tudi manifestacija delavske misli — manifestacija krščansko-socialističnega pokreta v Kranju in okolici. Zavedajmo se, da smo v tem težkem času pionirji nove družbe, ki ima osnovne temelje v krščanski pravičnosti in Kristusovi ljubezni.

Lesno delavstvo

Preserje. Občni zbor naše strok. skupine lesnega delavstva se bo vršil v četrtek, 5. marca ob 5 popoldan pri Grašiču (Jerku) v Preserjah. Občnega zbora se bo udeležil tudi zastopnik JSZ iz Ljubljane.

Vse tovariše vabimo, da se občnega zbora gotovo udeležite. Tovariši odborniki nam bodo poročali o svojem delu. Po poročilih bomo pa izvolili novo upravo. Zato naj nikogar ne manjka.

Slovenjgradec. V nedeljo, dne 23. t. m. je tudi odbor naše skupine polagal obračun svojega dela na občnem zboru, ki je bil zaradi slabega vremena bolj slabo obiskan. Občnega zbora se je udeležil tudi zastopnik iz Maribora.

Po prečitanih zapisnika zadnjega občnega zbora je odbor poročal o svojem delu v preteklem letu, ki je bilo sicer bolj skromno, pa vendar pošteno in vseskozi požrtvovalno. Po poročilu odbora je zastopnik ekspoziture JSZ iz Maribora v daljšem govoru predložil pomen in namene krščansko soc. strokovne organizacije za delavstvo doma in v kršč. soc. internacionali kakor tudi mednarodnem uradu dela, posebno pa še važnost v celotnem sestavu katoliškega svetovnega nazora.

V novi odbor so izvoljeni sledeči tovariši: **Slivnikar Anton, Lamut Ivan, Razdevšek Franc, Juraja Karel, Mezdovnik Jože, Košutnik Ivan, Trbovšek Jakob.**

Po izvolitvi je predsednik z iskrenimi besedami pozval navzoče delavce, da naj ostanejo zvesti svoji organizaciji in skušajo prizadevati si, da vsak pridobi vsaj par novih članov, da se počasi razvije naša organizacija v vsem okraju in zajame vse delavce, katerih velika večina ni nikjer organiziranih.

★

Zahvala. Podpisani Ivan Lamut iz Starega trga pri Slovenjgradu se javno zahvaljujem Jugoslovanski strokovni zvezi za poslano podporo, katero sem prejel ob času svoje bolezni. — Ivan Lamut.

Celjsko okrožje

Celje. Občni zbor skupine bo 29. marca. V nedeljo 1. marca pa bo imela občni zbor Mlad. zveza, h kateremu je tudi članstvo skupine povabljeno.

Poselska zveza

Celje. Občni zbor skupine Poselske zveze v Celju se bo vršil 8. marca t. l. ob 4 popoldne v Poselskem domu, Vodnikova ul. 9. Dnevni red občnega zbora je sledeč: 1. Otvoritev. 2. Zapisnik zadnjega občnega zbora. 3. Poročila odbornic. 4. Volitev novega odbora. 5. Volitev novega nadzorstva. 6. Sprememba pravil. 7. Predlogi. 8. Slučajnosti. Vabijo se vse članice, da se občnega zbora udeležite polnoštevilno. — Odbor.

Oblačilno delavstvo

Iz Škofje Loke. Odbor strokovne skupine oblačilnega delavstva je na svojih zadnjih sejah sklenil, da vzame v najem prostor za organizacijsko pisarno, za katero je že nabavil skupinski odbor ves potreben inventar, v Karlovški ulici 21, I. nadstropje. Sejni prostor bo istotam. Vsako nedeljo od 9—12 dopoldne se bo nahajal v pisarni dežurni, kateri bo sprejemal pritožbe in članarino ter bo dajal tudi informacije o vsem, kar se tiče delavstva, tudi za zunaj zaposlene, tako delavce, pomočnike, vajence itd. Prosimo vse tovariše in tovarišice, katere imajo kake težje zadeve, da se oglašijo v navedenem času v pisarni. Pričetek uradovanja bo 1. marca. Dežurnega bomo naknadno določili in tudi obvestili na uradni deski v tovarni. — Odbor.

Nameščenci

Seja nameščenskega odseka v Del. zbornici. V nedeljo se je vršila seja nameščenskega odseka Del. zbornice. Seja je obravnavala važno vprašanje o izpremembi pok. in boln. zavarovanja privatnih nameščencev. Poročilo in resolucijo naše zveze bomo prinesli v prihodnji nameščenski prilogi.

Drobne vesti

Predsednik češkoslovaške vlade dr. M. Hodža je bil te dni v Belgradu. Razgovarjal se je z našo vlado o načrtih glede pomiritve in ureditve srednje Evrope, zlasti glede Avstrije. Ti razgovori so nadaljevanje razprav, ki so bile nedavno v Londonu in Parizu. Zdi se, da zapadne sile pritiskajo na Avstrijo, da se sporazume z Malo antanto. Le-ta naj bi v bodoče tudi bila porok za njeno neodvisnost.

Narodna skupščina je imela pretekli teden dve seji. Opozicija nadaljuje razgrajanje. Obe seji sta bili radi tega zelo kratki. Sprejet je bil vladni predlog, da se predlogu proračuna za l. 1936-37 prizna nujnost, v treh dneh ga mora finančni odbor odstopiti narodni skupščini.

Finančni odbor je imel več sej. Opozicija trdi, da je proračun večji od lanskega za 960 milijonov. Sprejeti so bili proračuni vrhovne državne uprave in vojnega ministrstva. Vojni minister general Živkovič je v svojem poročilu izkazal, da je proračun za vojsko dejansko letos za 10 milijonov manjši od lanskega. V soboto ni bilo na sejo finančnega odbora nobenega ministra in zato seje ni bilo.

Poslanske dnevnice je narodna skupščina na predlog uprav. odbora soglasno zvišala za 50 Din dnevno. Zvišanje velja od 1. junija 1935 naprej, tako da prejme poslanec mesečno 7500 Din. Na ta račun je bilo poslancem izplačanih za nazaj vsakemu okoli 12.000 ali skupno čez 3.800.000 Din. Poslanci izjavljajo, da so s tem samo delno upostavljene prejšnje dnevnice, ki so znašale 300 Din.

Blagajniški zapiski (boni) so se začeli vpisovati 26. t. m. Zaenkrat bo danih v promet za 200 milijonov teh vrednostnih papirjev. Najmanjši vpisni znesek je 5.000 Din, največji pa 1 milijon.

Belgrajska univerza začne z zidavo zgradbe pravne fakultete, ki bo stala 12 milijonov, otroške klinike za 5 milijonov in strojnega oddelka tehnike za 4 milijone. Denar je iz tekočega državnega proračuna.

Palata za 10 milijonov bo zgradila primorska banovina v Splitu.

85.000 prebivalcev ima Ljubljana po 17. februarju.

Spanija je imela parlamentarne volitve. Zmagale so levičarske stranke in si osvojile večino poslancev. Sestavljena je bila nova vlada iz levičarskih meščanskih strank, katero podpirajo tudi so-

cialisti. Izpuščenih je bilo iz zaporov čez 20.000 političnih kaznjencev. Desničarski prvaki beže iz dežele. Prišlo je do velikih demonstracij in množice so skušale ponekod rušiti tudi cerkve in samostane. Vendar je prvi val ogorčenja že pojenjal.

Italijani so napredovali na severni fronti za kakih 20 kilometrov in zavzeli nazaj del ozemlja, katerega so v zadnjih bojih izgubili. Poročajo, da so imeli Abesinci pri tej ofenzivi velike izgube.

Mussolini se hoče začasno, ker mu tako kaže, pomiriti s Hitlerjem in ob enem s Poljsko in Madžarsko ustvariti blok držav proti francosko-angleško-ruskemu, ki danes obvladuje Društvo narodov in po Mali antanti ter balkanskem paktu tudi del srednje in jugovzhodno Evrope.

Švica je prepovedala narodno-socialistično stranko.

Voditelje katoliške mladine v Nemčiji je aretirala tajna policija zaeno s komunisti, češ da so vodili skupno nezakonito propagando. Vsi katoliški listi morajo iti v predcenzuro. — Ukinjen je radio-prenos službe božje po vsej državi. — Voditelji hitlerjevske mladine so ugotovili, da vera nove Nemčije ni ne katolicizem, ne protestantizem, marveč vera: biti en narod.

Delodajalci v Mehiki morajo po sklepu parlamenta plačati delavcem tudi nedeljo oziroma v tednu prosti dan.

Strajk grozi izbruhniti v vzhodni Šleziji. — V Marseillesu so štrajkali mornarji in so dosegli zvišanje mezd. — Na Japonskem stajkajo predilničarji že 2 meseca.

Zanimivo ali kaj ve inozemstvo o brezposelnih v Jugoslaviji. Takole piše tednik »Das neue Volk«, glasilo katoliško-socialnega gibanja, ki izhaja na Dunaju: »Zdravo gospodarstvo. Velika Srbija s svojimi 14 milijoni ljudi šteje trenutno le 11.000 brezposelnih, od teh 400 samo na močnejše industrializiranem bivšem Kranjskem... Točno tako.

Brezposelni: V Nemčiji jih je po uradni statistiki 2.520.000. Strokovnjaki cenijo, da jih je dejansko 5—6 milijonov. — V New Yorku je 12.000 brezposelnih v povorki šlo na borzo dela, da zahtevajo delo. Policija jih je več sto zaprla, ostale pa razgnala. — Na otoku Mitileni so brezposelni vdrli v pekarno. Orožništvo in vojaštvo jih je več postrelilo in »upostavilo red«.

Ali ni to protizakonito?

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani je vsem tistim upokojevcem, ki so bili upokojeni po 1. januarju 1925, ukinila že priznane doklade. Pri tem se je sklicevala na rešenje ministrstva za gozdove in rudnike z dne 18. okt. 1935, R. štev. 14976/35, ki pravi, da imajo pravico do doklad samo osebe, ki so bile upokojene pred 1. januarjem 1925.

Stališče ministrstva pa ni v skladu z zakonom o pokrajinskem skladu za Slovenijo z dne 15. jul. 1922. V čl. 1. tega zakona so naštetje osebe, ki imajo pravico do doklad in sicer pod pogojem, da ne presega njihov celokupni mesečni dohodek 275 dinarjev.

Člen 1. zakona o pokrajinskem skladu za Slovenijo nima značaja zaključnosti, našteva le, od katerih zavodov upokojenih imajo pravico do doklade, če nimajo omenjenih dohodkov. Člen 1. in čl. 2. eden drugega izpopolnjujeta. Zato je bilo či-

sto pravilno in v skladu z zakonom, da je gl. bratovska skladnica v Ljubljani priznala doklado tudi tistim upokojevcem, ki so bili upokojeni po 1. januarju 1925 in katerih skupni dohodki niso presežali mesečno 275 Din. Če so ti pogoji dani še sedaj, jim ne bi smela glavna bratovska skladnica ukiniti doklade. Sicer se pri tem sklicuje na rešenje ministrstva za gozdove in rudnike, toda nobeno rešenje ne more spremeniti zakona, tudi kakšen pravilnik ne. Zaradi tega naj se vsi, katerim je doklada ukinjena in kateri nimajo mesečnih dohodkov nad 275 Din, pravočasno pritožijo proti ukinitvi na razsodišče rudarskega zavarovanja.

Delavstvo se mora z vso silo upreti, da bi se sanacija rudarskega zavarovanja izvajala na njegov račun, dočim se podjetniki na vse mogoče načine ščitijo, kakor da bi delavci vlekli masne dobičke, ne pa podjetniki.

Viničarjem podpore iz javnih sredstev

Kapitalizem je pač vedno in vsestransko iznajdljiv, kadar gre za njegove interese. Tako so nekje vinogradniki predložili »socialno« zahtevo, da naj bi viničarji, ki so zvesto služili svojim gospodarjem že nad 30 let, dobili podpore iz »javnih sredstev«. Mi viničarji smo že za to, da dobe taki kako podporo, četudi iz javnih sredstev, toda želeli bi vedeti, na kak način bi se stari, od težkega viničarskega dela izrpanim viničarjem te podpore delile? Res je bilo v zadnjih desetletjih nekaj denarnih podpor iz javnih sredstev izplačanih. Po večini pa so se takim za služnim viničarjem — ko jih je po dolgoletnem in zvestem službovanju gospodar odslovil, češ, »star si že, ne moreš res več delati in rabim mlajšega, nekje boš že dobil drugo viničarijo«, nudile podpore iz »javnih sredstev« tako, da so dobili pravico prosjati ali pa v domovinskih občinah od hiše do hiše — pravilneje povedano — od hleva do hleva

rediti mrčes. Tako so se v večini slučajev viničarjem delile podpore iz »javnih sredstev«.

Dovolimo si vprašati te dobrosrčne vinogradnike (tukaj mislim predvsem na gosposke vinogradnike), odkod pa je dolžna javnost podpirati onemogle viničarje, katerim ste vi izželi njihove življenjske moči?! Od kje pa se naj dobijo »javna sredstva«, iz katerih bi se izplačevale tiste enkratne denarne podpore, ako ne iz davkov. Te pa predvsem plačujejo delavski sloji — je to s številkami dokazano — in med temi seveda tudi viničarji. Davke plačujejo tudi kmetje in obrtniki. Kako pa pridejo ti do tega, da bi tudi oni morali prispevati za stare in onemogle viničarje, katere so izrabili in potem pognali na cesto vinogradniki. Res, lepo in socialno je to. Viničarje najprej do 30 in še več let dobro izkoriščati, potem pa, ko bi jim morali sami nuditi pomoč in podporo za vsaj skromno življenje, tedaj pa bi se jih naj pod-

To in ono

Hrastnik. — Zadrugištvo. Kmetijska zadruga na Dolu je imela svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 23. febr. 1936, na katerem se je zamenjalo načelstvo. — Prosvetno društvo je obnovilo pevski zbor in je začel z rednimi vajami. Gibljejo se tudi drugi, vsak po svoje. Neki pevski zbor kaže zadnje čase vedno večjo požrtvovalnost na polju gimnastike! — Prva rana služba božja se bo vršila do nadaljnega ob 7 zjutraj.

Kranj. V nedeljo 23. febr. se je poročil naš agilni član, podpredsednik šenčurskega pododbora, Žirovnik Franc v župni cerkvi v Kranju z našo agilno zaupnico Bobnar Franco. Želimo jima obilo sreče in še naprej zvestega sodelovanja.

I. slovenski izseljenski kongres v Ljubljani. Izseljenska knjižnica št. 7. Izdala in založila Družba sv. Rafaela. 148 strani. — Pod tem naslovom smo dobili važno knjižico o izseljenskem kongresu, ki se je vršil v Ljubljani 1. julija 1935. Zbrani so vsi referati in resolucije kongresa, prav tako tudi debata, ki so se je udeleževali naši najboljši socialni in narodni delavci. Slovenci smo se dozdaj žal premalo zanimali za izseljensko vprašanje, ki je eno najvažnejših, saj je velik del našega naroda razkropljen po širnem svetu, kamor ga je pognala skrb za kruh in slabe gospodarske razmere v naši domovini. Knjižico toplo priporočamo vsem našim delavcem in skupinam. Knjižica se naroča pri Družbi sv. Rafaela v Ljubljani.

Oboroževanje: Francija bo letos gradila samo podmornice in rušilce. — Anglija ustanavlja novo ministertvo za obrambo imperija. — Ruski vojni proračun je bil leta 1935 prekoračen za 1,7 milijard in je znašal 8,2 milijarde rubljev. V letu 1936 je prevedenih za državno brambo 14,8 milijard rubljev. — Ameriška mornarica ima v Tihem oceanu velike tajne manevre. Udeležuje se jih 100 bojnih ladij in 400 avionov. — Avstrijska armada je pri zadnjih manevrih že imela tudi vojne aeroplane. — V Nemčiji so iznašli strašen nov strupeni plin. Štirje inženirji so pri poskusih našli smrt.

piralo iz javnih sredstev na račun drugih, ki nikoli niso imeli nobenih koristi od vinogradništva.

Ako ste gg. vinogradniki res tako socialno čuteči, da sami želite starim in zvestim viničarjem podporo, potem pomagajte, da dobi viničarsko delavstvo čimprej svoje tako nujno potrebno starostno zavarovanje. Viničarji smo pripravljeni v ta namen doprinesti potrebne žrtve. Kaj pa vi?

Jože Gostinčar:

Iz naše zgodovine

(Konec.)

2. Ustanovi naj se v vsakem večjem okraju, kjer je mnogo delavcev, delavska stavbna zadruga.

3. Ustanovi naj se delavska hranilna zadruga s podružnicami, v katerih bi se lahko hranilo v malih tedenskih zneskih. Zavezati bi se morala vsa delavska društva, da bodo vlagala svoj denar v njo; iz nje bi dobivali zopet kredit, če bi prišli kako gospodarsko podjetje.

4. V krajih, kjer je potrebno, naj se ustanove konsumna društva.

5. Ustanovi naj se posredovalnica za delo.

6. Od države (dežele) in občin zahtevamo, da nas podpirajo pri tem gibanju.

Tisk.

a) Pozdravljamo oba slovenska kršč.-socialna delavska lista »Glasnik« in »Delavski prijatelj«; hkratu izražamo željo, da bi se čim najkrepkeje razvijala in naj bi se za štajerske delavce ustanovil poseben list, ki naj bi zlasti zastopal rudarje in topilce.

b) Kršč.-socialni listi naj bodo med seboj v stalni zvezi. V ta namen naj stopita naša slovenska lista v zvezo z drugimi, zlasti slovanskimi listi naših načel.

Društva.

Vsi Slovenci kršč.-socialnih načel smo ena celota. Zunanji izraz tej celoti bodi Krščansko socialna zveza v Ljubljani, ki naj spaja vsa nepolitična društva našega mišljenja, ustanavlja nova, kjer so potrebna, podpira ustanovljena, s svetom in dejanjem vodi vse, zlasti v gospodarsko-organizacijskih stvareh. Po zvezinem prizadevanju naj se enotno

MLADINSKA ZVEZA

Kamnik. V nedeljo 23. februarja smo pri nas ustanovili Mladinsko zvezo. Prav dobro se zavedamo, da za širjenje naših idej ne zadostuje samo strokovno udejstvovanje, ampak se moramo uveljaviti tudi na kulturnem polju ter si vzgojiti močnih in zavednih delavcev. Zato vabimo zavedne delavce in delavke pa tudi druge, da začno z vneto delovati v Mladinski zvezi. V odbor smo izvolili: predsednik Beč Ivan ml., podpreds. Zamljen Slavko, tajnik Medemeš Filip, odbornika Osenar Jože in Slec Jernej, v nadzorstvo: Sušnik Franc, Dolenc Janez in Babšek Jože.

Celje. — Fantje in dekleta krščanskosocialističnega naziranja. Eno leto naše Mlad. zveze je za nami. V nedeljo ob 9 dop. bomo slišali, kaj se je v tem letu naredilo za nas in za naš pokret, videli pa bomo tudi, v čem smo bili malomarni in v koliko je radi tega trpelo naše gibanje. Pridite vsi, ki ste raztrošeni po tovarnah in delavnicah, na občni zbor naše Mlad. zveze, kjer bomo združili naše mlade sile za naš delavski cilj.

Zagorje. V soboto 29. februarja ob 7 zvečer bo predavanje o spiritizmu. Predavanje bo silno zanimivo, zato vabimo tudi člane strokovne zveze. Predaval bo g. V. Vodušek. — Tudi naš knjižničar vabi vse, ki se zanimajo za lepo in pošteno čtivo, da se poslužujejo knjižnice, ki je odprta vsako nedeljo od 9 dopoldne dalje. Izposojnina je nizka.

Delavska kultura

Včer o knjigi.

Zanimiv in svojevrsten je bil del. kulturni večer o knjigi, ki ga je priredila ljubljanska krajevna skupina M. Z. 19. t. m. v veliki dvorani Delavske zbornice. Globok in vsestransko zanimiv je bil govor tov. F. Tomince, v katerem je razvil in dokazal potrebo knjige. Deklamacije in govorni zbor so popolnoma zadovoljili. Za počivitev je poskrbel šramel, ki je žel največ aplavza, in tamburaški zbor. Na koncu programa je pa bilo med gledalce izžrebanih 13 knjig »Krekove knjižnice«.

KNJIGOTISK
BAKROTISK
KLIŠARNA

LITOGRAFIJA
KAMENOTISK
OFFSETTISK

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

LJUBLJANA • KOPITARJEVA 6

ILUSTRACIJE IN KLISEJI DAJO REKLAMI
SELE PRAVO LICE. — ZA REKLAMO V VI-
SOKIH NAKLADAH UVAŽUJTE LE OFF-
SETTISK, KI JE DANES NAJCENEJŠI!

vrše shodi vseh kršč.-socialnih društev. Po potrebi naj se ustanovljajo strokovna društva. Vidno znamenje zvezino je njena zastava.

Delavski sklad.

V socialnopolitične namene se osnuje »delavski sklad« v Ljubljani, ki ga upravlja odbor »Krščansko socialne zveze«. Ta sklad se zbira samo iz prostovoljnih doneskov.

* * *

To je izpopolnitev kršč.-socialnega delavskega programa z dne 13. oktobra 1895. Zanimivo je v tem načrtu dejstvo, da se v teh resolucijah omenja in postavlja kot načelo sestava »strokovne stanovske države«, ki je bila tedaj zamisel nekaterih francoskih politikov iz političnih razlogov. Dalje je za današnje dni značilna določba glede politike, ki pravi: »V političnem oziru si ohranijo (kršč.-socialni delavci) svojo popolno neodvisnost od kakršnega koli lista, društva, odbora ali kake stranke, ker imajo v politiki svoj sam po sebi dani namen« itd. Ta namen je v preosnovi družbe po krščanskih načelih. To besedilo resolucije o politiki opravičujejo današnje razmere, ker se iz politike izključujejo po vseh, po fašizmu dišečih državah verski značajni strank. Kakor nam izpričuje ta določba takratne politične delavske resolucije, so bili možje, ki so sodelovali v pripravljalnem odboru za prvi vseslovenski shod kršč.-socialnih delavcev v Ljubljani, precej drugačnega mnenja kakor so pa današnji. Pod oklicem za ta shod so bili podpisani: Dr. A. Gregorčič, dr. Jan. Ev. Krek, J. Žičkar, zastopniki V. skupine v drž. zboru. 1. Za Kranjsko: Ivan Brus, Nikolaj Bernard, dr. J. Debevec, Ferd. Debevec, Anton Finžgar, Jože Gostinčar, Jakob Gros, Franc Jaklič, Ivan Jakopič, urednik »Glasnika«, dr. Ivan Janežič, Franc Jeraj, Janez Kalan, Franc Karlič, Anton Koder, Matija

Kanič, Valentin Krašovec, Ant. Lavrenčič, J. Lotrič, Ign. Mercina, Jožef Pollak, Val. Pretnar, Pet. Rozman, Tomaž Rožnik, Jakob Rižnar, Jožef Sedmak, Janez Sadar, Luka Smolnikar, Avg. Sinkovec, Andrej Skraba, Ivan Stefe, Krištof Wilman, Henrik Zalesjak in Franc Ziller.

2. Za Koroško: Valentin Podgorc, Avg. Križaj, Ant. Rupnik.

3. Za Primorsko: Ivan Dermastja, F. Hočevar, J. Knavs, Martin Mars, V. Nučič, Andr. Furlan, dr. Jos. Pavlica, V. Škerk in Ivan Sinkovec.

4. Za Štajersko: Peter Erjavec, Jakob Gselman, Franc Hrustel, Jožef Kregar, J. M. Kržišnik, dr. Martin Matek, Fran Ploč, Nikolaj Putrih, Martin Slatinek, Al. Šket, Fr. Šterbenk in Katr. Tratnik.

Iz oklica za ta shod, ki ga je napisal dr. Krek, samo tole: »Obenem se bo tisti dan blagoslovila naša zastava, zastava slovenskega krščansko-socialnega delavstva, zastava vse vseslovenske kršč. socialne organizacije. Ta zastava bo zanaprej vidna vez, ki nas bo vezala in vodila v našem težkem boju. Ker pa bo zastava skupna last vse slovenske kršč.-socialne organizacije, zato vabimo hkrati vsa slovenska društva te organizacije in sploh vse prijatelje slovenskega kršč.-socialnega delavstva: pridite k slavnosti blagoslovljenja naše zastave.

Trdno smo prepričani, da s tem dnevom naredimo velik in važen korak naprej proti cilju, ki nam ga je zarisal z neizbrisnimi črkami poglavar naše svete cerkve, papež Leon XIII., v blagor in čast slovenskih delavcev.

To zgodovinsko dejstvo nam jasno kaže, kako se je pozneje zaradi strankarske politike zameglilo in otemnelo v glavah »katol. inteligence« delavsko vprašanje in postopanje napram delavstvu. Krek bi se danes razjokal, ko bi videl to polomijo.